

ข้อควรสังเกต การจ้างเหมารถรับจ้าง(รถตู้)

ก่อนทำสัญญา

1. การเลือกบริษัทรถ ต้องเลือกบริษัทที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ไม่ควรเลือกบริษัทที่เป็นรถส่วนบุคคล ผู้ประกอบการรายเดียว เพราะหากเป็นนิติบุคคลจะได้มีการควบคุมจากสมาคมผู้ประกอบการโดยสารไม่จำทาง(สสท.) เมื่อเกิดอุบัติเหตุก็จะมีผู้รับผิดชอบชดเชยเยียวยาความเสียหายแน่นอน สามารถไต่เบี่ยได้ดีกว่าผู้ประกอบการที่เป็นตัวบุคคลซึ่งอาจจะไม่มีทรัพย์สิน เงินทุนเพียงพอที่จะนำมาจ่ายชดเชยให้กับผู้ประสบภัยทุกราย

2. รายละเอียดในการทำสัญญาต้องมีความชัดเจน ประกอบไปด้วย

- ต้องระบุแผนที่เส้นทางการเดินทาง จากต้นทาง-ปลายทาง ที่แน่นอน
- ต้องระบุหมายเลขทะเบียนรถคันที่จะให้นำมาให้บริการในสัญญาด้วย
- ต้องระบุชื่อของพนักงานขับรถ ในกรณีที่ต้องเดินทางในระยะทางเกิน 400 กิโลเมตร โดยจะต้องมีพนักงานสับเปลี่ยนกัน 2 คน หรือหากมีพนักงานขับรถเพียงคนเดียวก็ต้องมีการระบุถึงจุดพัก หรือระยะเวลาการจอดพักรถไม่น้อยกว่า 30 นาทีทุก 4 ชั่วโมง

- พนักงานขับรถต้องมีใบอนุญาตขับขี่ ให้ขับรถประเภทรถสาธารณะ จากกรมการขนส่งทางบกเท่านั้น

- ต้องแนบใบตรวจสภาพรถยนต์จากกรมการขนส่งทางบกกับสัญญาว่าจ้างด้วย ซึ่งระยะเวลาที่ระบุไม่ควรเกิน 2 เดือน ภายหลังจากการตรวจสภาพ

- ต้องแนบเอกสาร กรมธรรม์ทั้งภาคบังคับ(พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535) กรมธรรม์ภาคสมัครใจ ของรถคันที่ทำการว่าจ้าง ซึ่งผู้ว่าจ้างจะต้องตรวจสอบว่าถูกต้อง ตรงกับเลขทะเบียนรถหรือไม่

3. สภาพของรถโดยสาร ผู้ว่าจ้างต้องไปตรวจสอบสภาพรถด้วยตนเองว่ามีความเหมาะสม ปลอดภัยในการเดินทางหรือไม่ โดยที่ควรใช้งานต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- ถ้าต้องเดินทางไกล ในเส้นทางที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นหุบเหว คดเคี้ยว ลาดเอียงไม่ใช่เส้นทางพื้นราบ ควรเลือกใช้รถโดยสารชั้นเดียวเท่านั้น

- ต้องมีการติดตั้งเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง และสามารถใช้ได้จริง หยิบใช้สะดวก

- ต้องเป็นเบาะที่นั่งยึดโยงกับพื้นรถ ติดกับที่ ไม่เป็นแบบสไลด์ หรือสามารถถอดเข้าออกเพื่อเพิ่มปริมาณเบาะที่นั่งจนน้อยทลวม

- ต้องมีอุปกรณ์นิรภัยติดตั้งบนรถ เช่น ค้อนทุบกระจก ถังดับเพลิง รวมทั้งมีทางออกฉุกเฉิน เป็นต้น

ก่อนเดินทาง

ต้องตรวจสอบว่าผู้รับจ้างปฏิบัติตรงกับที่ทำสัญญาหรือไม่ หากพบว่ามีสิ่งหนึ่งประการใดไม่เป็นไปตามข้อตกลง เช่นไม่นำรถยนต์คันที่ตกลงในสัญญามาให้บริการ ผู้ว่าจ้างสามารถยกเลิกสัญญาได้ทันที และสามารถเรียกร้องให้ผู้รับจ้างชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ด้วย

ระหว่างเดินทาง

หากพบว่ามีอาการบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุร้ายแรง ขาดความระมัดระวัง หรือรู้สึกถึงความผิดปกติอื่นใดในตัวรถ ให้ทำการเตือนกับพนักงานขับรถ หากไม่เชื่อฟังหรือไม่แก้ไข ผู้โดยสารควรแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือรีบแจ้งกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น ศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารรถสาธารณะ 1584 หรือสายด่วนกองบังคับการตำรวจทางหลวง 1193 หรือกับบริษัทรถที่ว่าจ้าง โดยทันที

หลังเกิดเหตุ

สำหรับผู้เสียหายสามารถเรียกร้องการชดเชย เยียวยา กับ พนักงานขับรถ เจ้าของบริษัทรถโดยสารคันที่เกิดเหตุ และบริษัทประกันภัย ทั้งค่ารักษาพยาบาล ค่าปลงศพในกรณีเสียชีวิต ความเสียหายของทรัพย์สินที่นำติดตัวไปในการเดินทาง ขาดโอกาสหรือสูญเสียโอกาสในการทำงาน ขาดไร้ผู้อุปการะ และที่คนส่วนใหญ่อาจจะนึกไม่ถึงคือการที่ผู้โดยสารเดินทางไม่ถึงจุดหมายปลายทาง หรือตลอดจนความเสียหายทางด้านจิตใจ โดยทางมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคยินดีให้คำปรึกษา แนะนำ หรือช่วยดำเนินการด้านคดีโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น ที่หมายเลขโทรศัพท์ 02-248-3737

สาระสำคัญของการประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถโดยสาร

การประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถโดยสารตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522 มีสาระสำคัญ ดังนี้

การประกอบการขนส่งไม่ประจำทางด้วยรถโดยสาร (การนำรถโดยสารไม่ประจำทางไปรับจ้างขนส่งผู้โดยสาร) จะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งจากนายทะเบียน ใบอนุญาตฯ มีอายุ 5 ปี โดยมีค่าธรรมเนียม 1,500 บาท รถที่นำมาใช้งาน ต้องจดทะเบียนในนามผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการเท่านั้น ห้ามนำรถคนอื่น เข้าร่วมกิจการ สีสรถต้องไม่เหมือนหรือคล้ายคลึงกับรถโดยสารประจำทางของบริษัทขนส่ง จำกัด เช่น สีสรถที่ใช้ในการรับส่งนักเรียน ต้องใช้สีเหลืองคาดดำ สีสรถในกิจการหนึ่ง ๆ จะต้องมีสีรถเหมือนกันทุกคัน เว้นแต่ การขนส่งลักษณะ 3 อาจมีสีแตกต่างได้ตามความจำเป็น ของผู้ว่าจ้างโดยต้องได้รับอนุญาตก่อน จำนวนผู้ขับรถ ให้ผู้ขับรถ 1 คน ขับรถติดต่อกันไม่เกินสี่ชั่วโมง และเมื่อได้พักติดต่อกันเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 30 นาที ก็ให้ขับรถต่อไปได้อีกไม่เกิน 4 ชั่วโมงติดต่อกัน โดยผู้ประกอบการขนส่ง ต้องวางหลักทรัพย์เป็นเงินสด หรือพันธบัตร หรือเป็นสัญญาประกันภัย และกรมธรรม์ประกันภัยต่อนายทะเบียน เพื่อประกันและชดเชยความเสียหายเบื้องต้นอันเกิดแก่ชีวิต ร่างกาย ของบุคคลภายนอกตามหลักเกณฑ์ที่

กฎหมายกำหนด ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยของผู้โดยสารตามกฎหมายกระทรวง ต้องมีสถานที่เก็บรถที่สามารถเก็บรถได้จริง เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนรถที่ใช้ในการประกอบ การขนส่ง

การขออนุญาตประกอบการขนส่งใหม่

หลักการ: ผู้ขอต้องมีเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้รถโดยสารไม่ประจำทาง โดยมีหลักฐานที่เป็นหนังสือ หรือเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร

คำขอที่ยื่น: ใช้แบบคำขออนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง (แบบ ขส.บ.11 ก.)

สถานที่ยื่นคำขอ: ให้ผู้ขอยื่นคำขอตามภูมิลำเนาของตนเอง โดยบุคคลธรรมดาให้ถือตามสำเนาทะเบียนบ้าน ส่วนนิติบุคคล ให้ยื่นตามที่ตั้งของสำนักงานใหญ่เพียงแห่งเดียว ดังนี้
ในต่างจังหวัด ให้ยื่นต่อสำนักงานขนส่งจังหวัด

ข้อควรทราบ

การขออนุญาต สามารถยื่นขอได้ทั้งกรณีที่มีตัวรถอยู่แล้ว หรือยังไม่มีตัวรถ ที่เรียกว่า "ขออนุมัติในหลักการ"

ผู้ประกอบการขนส่งฯ ต้องนำรถเข้าดำเนินการทางทะเบียนและภาษี ภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ออกใบอนุญาตฯ

ผู้ประกอบการขนส่งฯ สามารถยื่นคำขอผ่อนผันกำหนดเวลาก่อนครบกำหนดได้โดยแสดงเหตุผลความจำเป็น เพื่อขยายเวลาตามข้อ 5.2 ได้อีกไม่เกิน 60 วัน

ท้องที่ที่ทำการขนส่ง ผู้ขออนุญาตประกอบการขนส่ง ต้องระบุท้องที่ที่ทำการขนส่ง ซึ่งเป็นท้องที่ที่ผู้ขอจำเป็นต้องใช้รถเพื่อทำการประกอบการขนส่ง

เอกสารประกอบคำขออนุญาตใหม่ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2524) มาตรา 24 ดังนี้

เอกสารประจำตัวผู้ขอ

ก. บุคคลธรรมดา

1. ภาพถ่ายบัตรประชาชน
2. ภาพถ่ายทะเบียนบ้าน

ข. ห้างหุ้นส่วนจำกัด

1. หนังสือรับรองแสดงการจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด พร้อมวัตถุประสงค์ของห้าง (ออกให้ไม่เกิน 90 วัน)
2. ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน หรือ ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน
3. ภาพถ่ายทะเบียนบ้าน หรือใบสำคัญแสดงถิ่นที่อยู่ของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน
4. ตัวอย่างรอยตราประทับ 2 ตรา (ถ้ามี)

5. ตัวอย่างเครื่องหมายประจำรถ

ค. บริษัทจำกัด

1. หนังสือรับรองแสดงการจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดพร้อมวัตถุประสงค์ของบริษัท (ออกให้ไม่เกิน 90 วัน)
2. ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของกรรมการของบริษัททุกคน
3. ภาพถ่ายทะเบียนบ้านหรือใบสำคัญแสดงถิ่นที่อยู่ ของกรรมการของบริษัททุกคน
4. บัญชีรายชื่อ สัญชาติ และจำนวนหุ้นที่ถือของผู้ถือหุ้นทุกคน (บอจ. 5)
5. ภาพถ่ายหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับฉบับตีพิมพ์
6. ตัวอย่างรอยตราประทับ 2 ตรา (ถ้ามี)
7. ตัวอย่างเครื่องหมายประจำรถ

เอกสารเกี่ยวกับสถานที่เก็บ ซ่อม และบำรุงรักษารถ

1. สัญญาให้สิทธิการใช้ที่ดิน หนังสือสัญญาเช่าที่ดิน ที่อายุสัญญาไม่ต่ำกว่า 5 ปี (ถ้ามีเจ้าของหลายคนต้องลงนามให้ครบทุกคน)
2. รูปถ่ายสถานที่เก็บ ซ่อม และบำรุงรักษารถ 2 รูป (ขนาด 4 X 6 นิ้ว ให้เห็น บริเวณที่ใช้เก็บ ซ่อม และบำรุงรักษารถ และเห็นทางเข้า-ออก ชัดเจน)
3. ภาพถ่ายโฉนดที่ดิน หรือ น.ส. 3 ก. ฯลฯ
4. หลักฐานเจ้าของที่ดิน (เจ้าของที่ดินหลายคนต้องมีหลักฐานครบทุกคน)/สัญญาใช้สิทธิในสถานที่เก็บรถ (บัตร/ทะเบียนบ้านเจ้าของที่ดิน)
 - กรณีบุคคลธรรมดา ได้แก่
 - 1) ภาพถ่ายบัตรประชาชน 2) ภาพถ่ายทะเบียนบ้าน
 - กรณีนิติบุคคล ได้แก่
 - 1) หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล
 - 2) ภาพถ่ายบัตรประชาชนและทะเบียนบ้านของกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
5. แผนที่สถานที่เก็บ ซ่อม และบำรุงรักษารถ โดยสังเขป (สถานที่เก็บ กรณีรถบัสขนาดใหญ่ ใช้อัตรา 70 ตรม./คัน รถขนาดเล็ก 35 ตรม./คัน)

เอกสารเกี่ยวกับสถานประกอบการ: ประกอบด้วยรูปถ่ายสำนักงาน 2 รูป ได้แก่

1. รูปถ่ายด้านนอก ให้ปรากฏเลขที่ของบ้านหรือสำนักงาน จำนวน 1 รูป
2. รูปถ่ายสำนักงาน/สถานที่เก็บรถ/ตัวรถ ทั้ง 4 ด้าน ขนาด 7.60 x 12.70 เซนติเมตร อย่างละ 2 รูป (แบบ ขส.บ.67)

- ถ่ายให้เห็นแตกต่างกันในแต่ละด้าน
- ต้องเห็นป้ายชื่อสำนักงาน
- โดยคิดพื้นที่ 70 ต่อตารางเมตร (รถใหญ่) 30 ต่อตารางเมตร (รถเล็ก)
- รูปถ่ายภายในสำนักงาน

เอกสารเกี่ยวกับตัวรถ

1. สำเนาทะเบียนรถ (ถ่ายหน้าที่มีชื่อเจ้าของรถคนปัจจุบัน, หน้ารายการเสียภาษีประจำปีและหน้าบันทึกเจ้าหน้าที่)
2. กรณีรถใหม่ ได้แก่ ภาพถ่ายหนังสือรับรองส่งบัญชีรับและจำหน่าย หรือสัญญาซื้อขายรถ หรือภาพถ่ายใบแจ้งจำหน่าย
3. สิroad ได้แก่ ภาพถ่ายรถที่ทำสีแล้ว หรือภาพวาดตัวรถพร้อมระบายสี (รถที่ใช้รับส่งนักเรียนต้องใช้สีเหลืองคาดดำ)
4. เครื่องหมายประจำรถ อย่างน้อยต้องมีชื่อผู้ขอเป็นภาษาไทยระบุอยู่ด้วย

หลักฐานแสดงปริมาณงานขนส่ง (ต้องมีเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนรถที่ใช้)

เช่น กรณีรับจ้างเหมาทั่วไป ได้แก่ สัญญาหรือหนังสือว่าจ้างใช้รถ ใบบาง ฯลฯ โดยใช้ย้อนหลัง 3 เดือน นับจากวันยื่นคำขอ เฉลี่ยต้องมีการใช้รถไม่น้อยกว่า 20 วัน/เดือน